

Arne Dahl
ΕΞΙ ΕΠΙ ΔΥΟ

Μτφ. Γρηγόρης Κονδύλης
Εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 488
Τιμή: 17,70 ευρώ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΗΣ
ΑΖΑΡΙΑΔΗΣ

Ο Αρνε Νταλ ξαναχτυπά! Το «Εξι επί δύο» (εκδόσεις Μεταίχμιο, σελίδες 482, σε μετάφραση Γρηγόρη Κονδύλη) αποτελεί το δεύτερο μέρος της τετράλογίας του συγγραφέα και πιστοποιεί για μία ακόμη φορά ότι ο Νταλ ανήκει δικαιωματικά στην κορυφαία ελίτ του σύγχρονου αστυνομικού μυθιστορήματος.

Το ξεκίνημα της ιστορίας βρίσκει τον Σαμ Μπέρνερ και τη Μόλι Μπλουμ χαμένους στο βορειότερο άκρο της Σουηδίας, σ' ένα σημείο που βρίσκεται πιο μακριά από κάθε τελευταίο όριο,

από κάθε εσχατία πολιτισμού. Και συγκεκριμένα στον νοτιοανατολικό όρμο της λίμνης Κομπτογιάουρε, στο εθνικό πάρκο Παντελάντα. Εκεί, στον «πόλο μη προσβασιμότητας», παίζεται η τελευταία πράξη του δράματος, καθώς η Μόλι παλεύει απεινωμένα για την επανεκκίνηση του Μπέρνερ και την επάνοδό του σε φυσιολογικά επίπεδα μετά τα ψυχολογικά θέματα που αντιμετώπισε στην προηγούμενη υπόθεσή τους (στο προηγούμενο μυθιστόρημα του συγγραφέα, το «7-1»). Σ' ένα σχεδόν εξωπραγματικό τοπίο όπου κυριαρχούν ισοπεδωτικά το χιόνι και το σκοτάδι. Οι δύο αστυνομικοί είναι αναγκασμένοι να κινούνται με μέγιστη προσοχή και μόνο τις ώρες μεταξύ δύο διαδοχικών διαβάσεων των δορυφόρων για να μην εντοπιστούν, δεδομένου ότι αμφότεροι ποζάρουν αυτόρεσκα στην κορυφή της λίστας

των καταζητούμενων των υπηρεσιών ασφαλείας της χώρας, της διαβόητης ΥΠΑΣ.

Μέσα σ' αυτή τη ζοφερή ατμόσφαιρα οι δύο αστυνομικοί θα αναλάβουν μια «ειδική αποστολή», που τους αναθέτει η Ντεζιρέ Ρούσενκβιστ, παλιά συνεργάτρια του Μπέρνερ, γνωστή με την προσωνυμία Ντίαρ. Πρόκειται για μια δολοφονία μιας μητέρας και του μικρού γιου της, όπου, όπως αποκαλύπτεται αρκετό καιρό μετά, ο άνθρωπος που έχει συλληφθεί και φυλακιστεί είναι αθώος. Η αναψηλάφηση της υπόθεσης οδηγεί στην κατεύθυνση της ύπαρξης ενός serial killer, που έχει αρκετά ακόμη θύματα στο παλμάρé του και τη φιλοδοξία να συνεχίσει να προσθέτει και άλλα στο ενεργητικό του. Ο Μπέρνερ και η Μπλουμ θα αποδυθούν σ' ένα άκρως επικίνδυνο κυνηγητό του serial killer, καθώς τα στοιχεία που έρχονται στην επιφάνεια περιπλέκουν την υπόθεση και οι διαδοχικές ανατροπές αναγκάζουν τους αστυνομικούς να αναθεωρούν συνεχώς την οπτική και τους στόχους τους. Η προσπάθειά τους δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι είναι αναγκασμένοι να κινούνται στο σκότος, μια και είναι περιζήτητοι καταζητούμενοι και μπορούν να ελπίζουν μόνο στην άτυπη βοήθεια από τη Ρούσενκβιστ. Δεν θα δώσω περισσότερα στοιχεία για την πλοκή του μυθιστορήματος. Αλλάστε, η σκοτεινή ατμόσφαιρα, η συνεχής αβεβαιότητα για τις εξελίξεις και οι ανατροπές αποτελούν ισχυρό πόλο έλξης για τον αναγνώστη, που είναι προτιμότερο να ακολουθήσει την πλοκή γνωρίζοντας όσο το δυνατό λιγότερα και να αφηθεί έρμαιο να ταξιδέψει στον δαιδαλώδη λαβύρινθο που έχει χτίσει ο ευφυέστατος εγκέφαλος του συγγραφέα.

Στην περσινή του επίσκεψη στην Αθήνα και με την ευκαιρία της κυκλοφορίας του «7-1», του πρώτου μέρους της τετράλογίας του, ο Νταλ μου είχε εκμυστηρευτεί ότι αυτή ακριβώς η τετράλογία αποτελεί κομβικό σημείο στη συγγραφική του πορεία, καθώς σηματοδοτεί τη «μετάβαση» από την Ευρώπη και την επιστροφή του στις ρίζες... Στα τεκταινόμενα στην κοινωνία της Σουηδίας. Ελεγε τότε: «Εχω πειστεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα καταφέρει να αντιμετωπίσει με

επιτυχία τα μεγάλα κοινωνικά θέματα της εποχής μας, αλλά σε τελική ανάλυση είναι το καλύτερο πράγμα που έχουμε». Εξ ου και η στροφή του στα κοινωνικά θέματα της χώρας του.

Αλλαγή ύφους

Αυτή η «μετάβαση» στο τοπικό επίπεδο συνοδεύεται και από την αντίστοιχη αλλαγή στο ύφος του συγγραφέα. Εξω την αίσθηση ότι ο Νταλ περιορίζει σε δεύτερο επίπεδο τη μοναδική λογοτεχνίζουσα γραφή, λες και την εγκαταλείπει σαν τη δική του πολιτιστική κληρονομιά στην Ευρώπη, και υιοθετεί έναν καινούργιο τρόπο γραφής, που είναι πραγματικά δύσκολο να περιγραφεί. Σε πρώτη ανάγνωση, φαίνεται ότι προσεγγίζει το στυλ της σύγχρονης σκανδιναβικής σχολής. Πολυδαίδαλη πλοκή, αρκετές ανατροπές στην εξέλιξη της υπόθεσης, σκοτεινή ατμόσφαιρα, σκληρές αιματοβαμμένες σκηνές και ο γνωστός καταιγιστικός ρυθμός που παραπέμπει στην οπτική των σύγχρονων τηλεοπτικών σειρών.

Ο Νταλ είναι μοναδικός δεξιότηχης του λόγου, ίσως ο κορυφαίος ποιοτικός σύγχρονος συγγραφέας αστυνομικών μυθιστορημάτων στην Ευρώπη. Ο τρόπος γραφής του ξεχωρίζει. Είναι ένα επίπεδο πιο ψηλά από τους υπόλοιπους ομότεχούς του. Κι αυτό φαίνεται περισσότερο όχι στις σκηνές δράσης, αλλά στις περιγραφές συναισθημάτων και γενικότερα στη σκιαγράφηση του ψυχολογικού προφίλ των χαρακτήρων του. Πρωταγωνιστών, αλλά και δεύτερων ρόλων.

Ο Σαμ Μπέρνερ και η Μόλι Μπλουμ αποτελούν ένα εξαιρετικό δίδυμο πρωταγωνιστών που έχει έρθει για να μείνει πολύ καιρό κοντά μας. Η σχέση τους, τα σκοτεινά μυστικά τους, η αμφισβήτηση των προθέσεών τους, η κρίση εμπιστοσύνης, όλα αυτά συγκροτούν με την αλληλεγγύη, την υποστήριξη μέχρι εσχάτων και τη ισχυρή υποσυνείδητη έλξη ανάμεσά τους. Αν διαβάσεις πίσω από τις γραμμές του κειμένου, θα ανακαλύψεις ότι τα συναισθήματα τους αποτυπώνονται με ανάγλυφο τρόπο και θα βρεις τα κίνητρα που υπαγορεύουν τις πράξεις τους. Κάτι παρόμοιο ισχύει και για την Ντίαρ, την αρχιπεθεωρήτρια Ρούσενκβιστ.

Αρνε Νταλ

Το αστυνομικό στην επόμενη πίστα

Διαβάσαμε το δεύτερο μέρος της τετράλογίας του «Εξι επί δύο», που κυκλοφορεί σε λίγες ημέρες

Από την τηλεοπτική σειρά στο BBC 4, που βασίζεται στις περιπέτειες της αστυνομικής ομάδας A, όπως εμφανίζεται στα βιβλία του Αρνε Νταλ

Η συμμετοχή του αναγνώστη

Κάτω από την επιφάνεια

Το ύφος του Νταλ, που πέραν του «προσωπικού» τρόπου γραφής και την πολυπλοκότητα της πλοκής, αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στο ψυχγράφημα και στην εσωτερική υπόσταση των χαρακτήρων, απαιτεί μεγάλη ένταση και αφοσίωση στην ανάγνωση του μυθιστορήματος. Όπως και στα προηγούμενά του, ο συγγραφέας απαιτεί τη συμμετοχή, τη συνέργεια του αναγνώστη, που πρέπει να καταρθώσει να διεισδύσει κάτω από την επιφάνεια του κειμένου για να ανακαλύψει τον κρυμμένο θησαυρό. Το «Εξι επί δύο» είναι ένα εξαιρετικό δείγμα γραφής ενός κορυφαίου ποιοτικού συγγραφέα και έτσι ακριβώς πρέπει να αντιμετωπιστεί. Θα πρέπει βέβαια να έχουμε στο μυαλό μας ότι το συγκεκριμένο αποτελεί το δεύτερο μέρος της Τετράλογίας, πράγμα που αποτυπώνεται και στο τέλος του μυθιστορήματος. Κλείνοντας, θέλω να κάνω ιδιαίτερη μνεία στη μετάφραση του Γρηγόρη Κονδύλη. Σε ένα ακόμη μυθιστόρημα του Νταλ, ο μεταφραστής του ακολουθεί πιστά τα βήματα του αγαπημένου του συγγραφέα, αποδίδει στον μέγιστο βαθμό τη μοναδικότητα του κειμένου και απογειώνει την αναγνωστική απόλαυση.